

Čo všetko vám prezradí VIN číslo o vozidle?

Nie je dôležité učiť sa ho naspamäť. Poznať však spôsoby a miesta kde ho nájsť je kľúčové. Reč je o VIN čísle, s ktorým sa už stretol azda každý vodič. Tento unikátny kód slúži na jednoduché stotožnenie vozidla, pri servisných kontrolách, registrácii, zmene vlastníctva, sledovaní minulosti, overení, alebo aj pri pátraní a poistení. Hoci ste o tomto čísle už pravdepodobne počuli, viete, aké informácie o vozidle vám prezradí? Poďme sa na to spoločne pozrieť.

Zdroj: [freepik](#)

Rodné číslo vášho vozidla

Ako má každý človek svoje rodné číslo, tak ho má aj každé vozidlo. Je to práve už spomínané **VIN číslo**. Hoci sa môže javiť ako náhodný zhluk čísel a písmen, opak je pravdou. Ide systematicky vytvorený **17-miestny kód**, ktorý obsahuje kombináciu čísel a písmen anglickej abecedy. Nenájdete v ňom však I, O a Q, pretože ide o písmená, ktoré si môžete veľmi jednoducho zameniť s číslami 1 a 0. Poslanie VIN čísla je úplne jednoduché – slúži na **medzinárodnú identifikáciu vozidiel**.

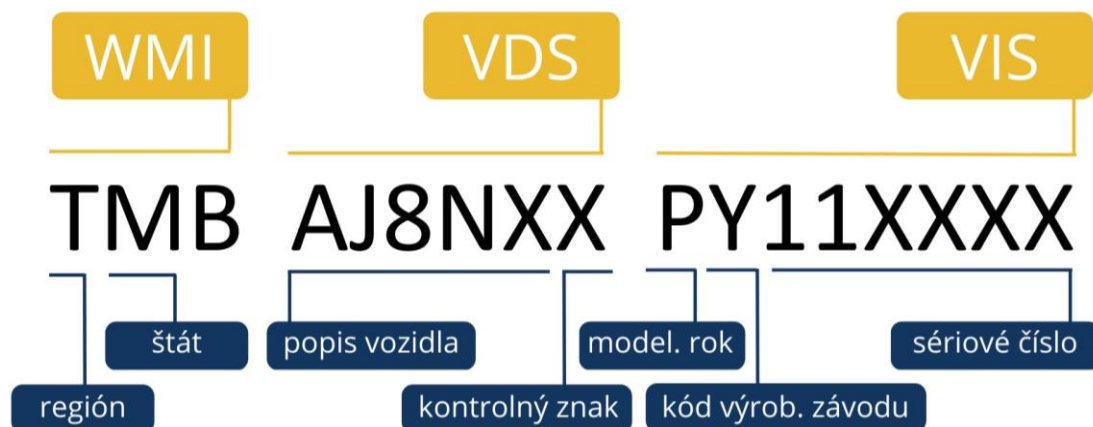
Existuje už viac ako pol storočia

Do praxe bolo uvedené v polovici minulého storočia, presne v roku 1954 v USA. Podoba VIN čísla bola nejednotná a to až do roku 1981, kedy bola medzinárodnými smernicami stanovená jeho ustálená

forma tak, ako ju poznáme dnes. Štandard formátu VIN čísla bol v dôsledku rýchlo rastúceho trhu s vozidlami celosvetovo harmonizovaný podľa normy ISO.

Harmonizovaná štruktúra

Hoci je 17-miestne VIN už štandardizované, stále je potrebné zvažovať množstvo premenných, ktoré robia identifikáciu vozidla trochu náročnejšou. Poďme si spolu rozkódovať tento kód. Ako sa vlastne tvorí?

Štruktúra VIN čísla. Zdroj: vlastné spracovanie

WMI (World Manufacturer Identifier) – Svetový kód výrobcu

Na jeho začiatku sa nachádzajú 3 znaky, ktoré sú ako jediné striktné pridelené a označujú sa ako svetový kód výrobcu. Tento kód je rozdelený do dvoch častí, pričom na prvom mieste sa nachádza **označenie regiónu** a na druhom **označenie štátu**, v ktorom bolo vozidlo vyrobené. Tretí znak je určený pre veľkých výrobcov na rozlíšenie druhu vozidla (napr. autobus, nákladné auto, SUV a pod.). Stať sa môže aj to, že v tomto kóde na treťom mieste postrehnete číslo 9. V tom prípade je vaše vozidlo súčasťou série, v ktorej sa nevyrobilo viac ako 500 kusov vozidiel.

VDS (Vehicle Descriptor Section) – Popisný kód vozidla

Od štvrtej pozície majú už výrobcovia voľnú ruku a k tvorbe pristupujú podľa vlastných preferencií bez striktné daného číselníka kódov. **4. – 9. miesto patrí popisnému kódu vozidla** a označuje technické a konštrukčné špecifikácie vozidla. 9. miesto VIN čísla je špecifické najmä pre Severnú Ameriku, pretože je určené pre kontrolný znak. Umožňuje overiť, či nie je VIN číslo chybné.

VIS (Vehicle Identifier Section) – Identifikácia vozidla

Poradové výrobné číslo vozidla nájdete na 10. až 17. mieste. Znaky môžu byť priradené jednoduchou postupnosťou, no často s ich pomocou viete číslam a písmenám priradiť konkrétny význam – napr. Identifikovať motor, prevodovku, pohon, výbavu a podobne. Znak na 10. pozícii veľmi

často označuje modelový rok (nemusí byť zhodný s rokom výroby). Na 11. pozícii nájdete kód výrobného závodu. Mechanizmus generovania posledných 6 znakov je často sekvenčný, v USA povinne rýdzo číselný.

VIN číslo vás môže ochrániť pred podvodníkmi

Vedomosť o VIN čísle vozidla sa skutočne vypláca, pretože na jej základe máte možnosť napríklad dokúpiť si náležité náhradné diely. Zároveň ho však môžeme považovať za skvelého pomocníka pri **overovaní kilometrov vozidla**.

V prípade, že ste sa rozhodli pre kúpu ojazdeného vozidla, nemali by ste zabúdať na [overenie auta podľa VIN čísla](#). Ak máte pochybnosti o pravosti, alebo VIN číslo nie je dobre čitateľné, nemusí to hneď signalizovať nelegálnu aktivitu v spojitosti s vozidlom, no opatrnosť nebude na škodu.

Ukážka VIN čísla vygravírovaného na karosérii vozidla. Zdroj: ko.sk

Zmyslupnú činnosť v oblasti prevencie našťastie na Slovensku vykonávajú štátom poverené authority – **pracoviská kontroly originality**. Cielene zistia stopy neoprávneného zásahu do identifikátorov, konštrukcie, alebo dokladov vozidla a tým zabránia legalizácii vozidiel pochádzajúcich z trestnej činnosti.

Ak sa rozhodnete pre online [overenie kilometrov](#) podľa VIN, môže vám to ušetriť zbytočné starosti. Toto overenie váš totiž dokáže ochrániť pred podvodníkmi usilujúcimi sa manipulovať s najazdenými

kilometrami. Snažia sa vás ohúriť kvalitou a výkonnosťou auta, v dôsledku čoho umelo navýšia jeho cenu.

Zhrnuli sme pre vás hlavné dôvody, prečo je vhodné sa téme overenia venovať ešte pred kúpou samotnou. Prečítajte si náš článok [Top 5 dôvodov, prečo pred kúpou vozidlo overiť](#).

Kde ho hľadať?

Zrejme vás neprekvapí, že umiestnenie VIN čísla sa líši u každej značky a modelu vozidla. Odhaduje sa, že VIN číslo sa v aute môže nachádzať až na 16. rôznych miestach a to preto, aby bolo možné ho identifikovať aj v prípade fatálnej nehody. Najčastejšie naň natrafíte práve na týchto miestach:

Na vozidle

- Pod čelným sklom na strane šoféra (nie však u všetkých značiek vozidiel). Je viditeľné zvonku.
- Vyrazené v motorovom priestore na bloku motora alebo na karosérii.
- Na vnútornom okraji blatníkov, na uložení pružín tlmičov.
- Môže sa objaviť aj za autobatériou, v blízkosti nádoby ostrekovačov, alebo pod rezervnou pneumatikou.
- Na typovom štítku vozidla na predných šoférových dverách alebo stĺpiku, v motorovej časti alebo v batožinovom priestore. Môže mať podobu kovového štítku alebo nálepky.
- Na podlahe u spolujazdca či na pravej strane operadla zadného sedadla.
- V novších vozidlách sa VIN sa nachádza v rôznych radiaciach jednotkách. Čím novšie auto, tým je počet elektronických VIN vyšší.

V dokladoch

- Osvedčenie o evidencii častí I. a II. (malý a veľký "technický preukaz").
- Servisná knižka.
- Biela karta alebo iný doklad o poistení vozidla.

Čo ste o VIN možno nevedeli

- Pod čelným sklom má VIN číslo v Európe odhadom len 30% vozidiel. Povinnosť sa vzťahuje len na vozidlá vyrobené v USA.
- Rovnako ako odtlačky prstov, ani žiadne dve VIN čísla by nemali byť zhodné. Napriek tomu, podľa správy portálu The Car Connection niektoré automobilky vyrobili a expedovali do Ázie, Afriky a južnej Ameriky tisíce vozidiel s duplicitným VIN.
- Neobsahuje písmená I, O a Q, ani znaky ako pomlčka, hviezdička a podobne.
- Napriek tomu, že mechanizmus tvorby VIN podlieha norme ISO, štruktúra VIN kódu nie je rovnaká všade na svete. Má 17 znakov, z toho prvé 3 sú úplne záväzné, no má aj svoje špecifiká, ktoré sme už spomínali (napr. kontrolný znak či výhradné používanie číslíc na posledných 6. pozíciách v USA).
- Stáva sa, že špeciálne vozidlá ako sú napr. obytné automobily môžu mať dve VIN čísla a to dokonca s rôznym modelovým rokom. Je to spôsobené tým, že jedno VIN je pridelené výrobcom podvozku a druhé výrobcom karavanu alebo nadstavby.

- VIN číslo je možné legálne dodatočne vyhotoviť (opätovne vyraziť/vygravírovať na karosériu alebo rám vozidla), nie však zmeniť. Dodatočné vyhotovenie “náhradného” VIN je možné za totožné VIN a to v prípade, že došlo k poškodeniu nehodou alebo je potrebná oprava alebo výmena dielu v oblasti, kde sa identifikátor nachádza. Pridelenie náhradného VIN schvaľuje typový schvaľovací orgán (MD SR). Vyhotovenie náhradného VIN zabezpečujú niektoré pracoviská kontroly originality vybavené špeciálnym raziacim prístrojom. Zoznam týchto pracovísk je dostupný na www.ko.sk. Situácie, kedy je možné schváliť pridelenie náhradného VIN sú definované zákonom.
- Existujú aj kratšie či dlhšie ako 17-miestne VIN čísla (presnejšie ide o výrobné čísla). Častými nositeľmi takéhoto identifikátora sú veteráni. Dôvodom je, že pred rokom 1981 neexistoval štandard na formát VIN čísla. To isté platí pre pracovné stroje, alebo prívesné vozíky.
- Nepovie vám nič o histórii vozidla. Údaje o histórii stavu najazdených kilometrov, o poškodeniach, prevodoch vlastníctva a podobne sú síce veľmi úzko späté s VIN číslom, no na ich odhalenie existujú špecializované služby. Možnosť [overenia vozidla podľa VIN je](#) dostupná cez Register prevádzkových záznamov vozidiel na webovom sídle www.rpzv.sk.
- V prípade podozrenia na manipuláciu s identifikátormi vozidla sa nespoliehajte len na dekódovanie VIN čísla. Dobre vykonanú manipuláciu VIN nie je možné odhaliť voľným okom a to sa týka aj odborníkov. Na mieste je aj podstúpenie [kontroly originality](#), ktorá je špeciálne technologicky vybavená na odhalenie aj sofistikovaných manipulácií a spoľahlivo odhalí akúkoľvek podozrivú či nezákonnú činnosť v súvislosti s pozmeňovaním identity vozidla.
- Falšovanie identifikátorov vozidla vrátane VIN a dokladov od vozidla je na Slovensku trestným činom podľa Trestného zákona. Rovnako ako manipulácia s najazdenými kilometrami je trestným činom, ak došlo k uvedeniu do omylu a obohateniu, pričom škoda prevyšuje sumu 266 eur.
- Dekódovať VIN viete len pre vozidlá vyrobené po roku 1980.
- Doplnková výbava, ktorá bola nainštalovaná až po pridelení VIN čísla už nebude vo VIN čísle zakódovaná.
- Chybovosť zápisov VIN čísel v Európe dosahuje 5-10%. Ak ste doposiaľ nekontrolovali zhodu VIN na vozidle s dokladmi, odporúčame tak spraviť pri najbližšej možnej príležitosti. Chybné VIN sa niekedy vyskytujú aj v elektronickom Osvedčení o evidencii - čipovej karte.
- V minulosti používaný spôsob razenia VIN čísla sa v súčasnosti používa už len minimálne, prevažne v malosériovej alebo kusovej výrobe vozidiel. V hromadnej výrobe dostali prednosť modernejšie metódy ako gravírovanie, ryhovanie, vypaľovanie VIN laserom, leptanie, razenie bodkovaním alebo aj iné spôsoby. Voľba spôsobu výroby závisí od preferencie výrobcu.
- VIN kód každého vozidla vyrobeného v Nemecku začína písmenom W. Táto zaujímavosť má historický kontext a písmeno W slúžilo na identifikáciu vozidiel vyrobených vo Východnom Nemecku. Tento úzus sa aj po zjednotení zachoval, až sa neskôr stal pravidlom.
- WMI, teda záväznú časť VIN na jednotlivé vyrobené vozidlo je možné na základe poverenia Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR prideliť firmou ZV-Test, s.r.o. so sídlom vo Zvolene. Zvyšné položky VIN určuje výrobca na základe pokynov a podkladov, ktoré mu ZV-TEST poskytne. Tento proces sa riadi §25 zákona 106/2018.
- Unikátny softvér VINexpert je jediný aktívny nástroj na dekódovanie VIN čísla, ktorý dokáže odhaliť i chybu vo VIN čísle zadanú užívateľom. Všetky ostatné dostupné databázové služby potrebujú pravidelný update a rozkódujú VIN len do určitých továrenských značiek. Primárne bol navrhnutý pre potreby európskeho projektu eCall. Je nasadený v rôznych systémoch a registroch, ako aj v overovacích službách, ako napríklad AUTO-Pass

